

HANKINTAJURISTIT

MARKKINAOIKEUDELLE

Asia

Vastine Hyrylän sote-keskuksen projektinjohtourakan hankintapäätöksiä koskevaan valitukseen asioissa dnrot 538/2025 ja 539/2025

Hankintayksiköt

Tuusulan kunta
PL 60
04301 Tuusula

Keski-Uudenmaan hyvinvointialue
PL 46
05801 Hyvinkää

Hankintayksiköiden asiamies ja prosessiosoite

AA Marita Iskala
OTM Harri Laakso
Suomen Hankintajuristit Asianajotoimisto Oy
Fabianinkatu 14 A, 00100 Helsinki
+358 40 502 3659 (Laakso)
+358 44 5566 333 (Iskala)
info@hankintajuristit.fi;
harri.laakso@hankintajuristit.fi; marita.iskala@hankintajuristit.fi;

Valittaja

NCC Suomi Oy
Y-tunnus: 1765514-2
Mannerheimintie 103 A
00280 Helsinki

Valittajan asiamies ja prosessiosoite

Asianajaja, varatuomari Aarne Puisto
OTM Johanna Kilpinen
Dittmar & Indrenius Asianajotoimisto Oy
Pohjoisesplanadi 25 A
00100 Helsinki

Liikesalaisuudet

Tämä vastine ei sisällä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999, julkisuuslaki) nojalla salassa pidettäviä liikesalaisuuksia.

Vastineen liitteet 5, 7 ja 9 sisältävät liikesalaisuuksia. Tiedot ovat salassa pidettäviä julkisuuslain 24 §:n 1 momentin kohdan 20 perusteella yksityisinä liikesalaisuuksina asianosaisiin ja yleisöön nähden ja toimitetaan vain markkinaoikeudelle asian käsittelyä varten.

VASTINE

1. Asian tausta

Tuusulan kunta ja Keski-Uudenmaan hyvinvointialue (jäljempänä myös ”Hankintayksiköt”) ovat ilmoittaneet 13.12.2024 julkaistulla EU-hankintailmoituksella kilpailullisella neuvottelumenettelyllä toteutettavasta Hyrylän sote-keskuksen ja pysäköintilaitoksen projektinjohtourakasta (jäljempänä myös ”Hanke”). Osallistumishakemuksen jättäneistä ehdokkaista kilpailulliseen neuvottelumenettelyyn valittiin 13.1.2025 päivätyllä päätöksellä Hartela Etelä-Suomi Oy, NCC Suomi Oy sekä YIT Business Premises Oy (jäljempänä myös ”Voittanut tarjoaja”).

Tuusulan kunnan kunnanhallitus on 29.9.2025 tekemällään hankintapäätöksellä § 444 valinnut YIT Business Premises Oy:n tarjouksen. Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen aluehallitus puolestaan on 30.9.2025 tekemällään hankintapäätöksellä § 195 valinnut YIT Business Premises Oy:n tarjouksen. Hankintapäätökset ovat annettu tiedoksi tarjoajille 1.10.2025.

NCC Suomi Oy (jäljempänä myös ”Valittaja”) toimitti hankintayksiköille 2.10.2025 asiakirjapyyntö, jossa se on vaatinut nähtäväkseen Hartela Etelä-Suomi Oy:n ja YIT Business Premises Oy:n tarjousasiakirjat. Asiakirjapyyntöässä Valittaja on korostanut erityisesti suunnitelma-asiakirjojen olevan tärkeitä. Valittaja täsmensi myöhemmin 2.10.2025 asiakirjapyyntöään vaatimalla Hankintayksiköiltä kilpailijoidensa laajuustiedot (brm2) sekä tarjouslomakkeella annetut tiedot. Hankintayksiköt toimittivat Valittajalle 2.10.2025 salassapidon ulkopuolelle jäävän aineiston sisältäen seuraavat asiakirjat:

- YIT Rakennus Oy, BPCN ja BPSB tarjous 29.8.2025 (liikesalaisuudet peitetty)
- Hartela Etelä-Suomi Oy tarjous 29.8.2025 (liikesalaisuudet peitetty)

Siltä osin kuin Valittajalle ei ole toimitettu pyydettyjä asiakirjoja, on Keski-Uudenmaan hyvinvointialue toimittanut Valittajalle valituskelpoisen päätöksen vastauksena asiakirjapyyntöön. Valitusosoituksena on ollut hallinto-oikeus.

Valittaja on markkinaoikeusvalituksen lisäksi toimittanut Hankintayksiköiden hankintapäätöksiä koskevan oikaisuvaatimuksen.

Valittajan markkinaoikeusvalituksen ja oikaisuvaatimuksen jälkeen Hankintayksiköt ovat pyytäneet YIT Rakennus Oy:tä sekä Hartela Etelä-Suomi Oy:tä vielä arvioimaan uudelleen tarjousasiakirjojensa liikesalaisuudet. Tämän perusteella Valittajalle on 17.10.2025 toimitettu liitteen 4 mukaiset asiakirjat.

2. Vaatimukset

Markkinaoikeuden 21.10.2025 päivättyjen vastinepyyntöjen johdosta Hankintayksiköt pyytävät kunnioittavasti, että markkinaoikeus:

- a. hylkää Valittajan valituksen;
- b. hylkää Valittajan vaatimuksen saada tiedon YIT Rakennus Oy:n sekä Hartela Etelä-Suomi Oy:n salassa pidettävistä tarjousasiakirjoista; sekä
- c. velvoittaa Valittajan korvaamaan Hankintayksiköiden oikeudenkäyntikulut asiassa korkolain 4 §:n 1 momentin mukaisine viivästyskorkoineen siitä lukien, kun on kulunut kuukausi markkinaoikeuden päätöksen antamisesta asiassa liitteenä 1 olevan oikeudenkäyntikululaskun mukaisesti. Oikeudenkäyntikulujen tämänhetkinen määrä on XXX €. Oikeudenkäyntikulut vaaditaan korvattaviksi arvonnlisäverottomina. Hankintayksiköt pyytävät, että ne saavat toimittaa markkinaoikeudelle ajantasaisen oikeudenkäyntikululaskun ennen kuin markkinaoikeus antaa asiassa ratkaisun.

3. Vaatimusten perustelut

3.1 Tarjoajien tarjousasiakirjoja on pidettävä liikesalaisuuksina

Valittaja on esittänyt, ettei muiden tarjoajien tarjousasiakirjoja voitaisi pitää liikesalaisuuksina.

Hankintalain 138 §:n 2 momentin mukaan hankintayksikön järjestämään tarjouskilpailuun osallistuneen oikeuteen saada tieto saaduista asiakirjoista, sovelletaan, mitä viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999, ”julkisuuslaki”) säädetään. Julkisuuslain 24 §:n 1 momentin 20 kohdan mukaan salassa pidettäviä viranomaisen asiakirjoja ovat asiakirjat, jotka sisältävät tietoja yksityisestä liikesalaisuudesta.

Liikesalaisuuslain 2 §:n 1 kohdan mukaan liikesalaisuudella tarkoitetaan tietoa: a) joka ei ole kokonaisuutena tai osiensa täsmällisenä kokoonpanona ja yhdistelmänä tällaisia tietoja

tavanomaisesti käsitteleville henkilöille yleisesti tunnettua tai helposti selville saatavissa; b) jolla a alakohdassa tarkoitetun ominaisuuden vuoksi on taloudellista arvoa elinkeinotoiminnassa; ja c) jonka laillinen haltija on ryhtynyt kohtuullisiin toimenpiteisiin sen suojaamiseksi. Liikesalaisuudet voivat olla hyvin monentyyppistä teknistä tai taloudellista tietoa. Jotta tieto voidaan luokitella liikesalaisuudeksi, tiedon on oltava salaista. Lisäksi tiedolla on oltava taloudellista arvoa ja tiedon haltijan on tullut tehdä kohtuullisia toimenpiteitä pitääkseen tiedon salaisena. Liikesalaisuuksina suojataan hyvin monenlaista tietoa (HE 49/2018 vp, s. 1). Liikesalaisuuden tunnusmerkiksi on perinteisesti katsottu sen haltijan salassapitotahto, salassapitointressi ja tosiasiallinen salassapito (HE 49/2018 vp, s. 82). Hankinta-asioissa liikesalaisuuksina on pidetty muun muassa seuraavia tietoja:

- Tiedot teknisistä ratkaisuista, rakentamisen strategiasta sekä liiketaloudellisesta ratkaisukokonaisuudesta (MAO 194/20)
- Toiminta- ja laatusuunnitelmat (KHO 29.5.2020 taltio 2359)
- Tarjouksen suunnitteluaineisto (MAO 125/2025)
- Työsuunnitelmat (KHO 15.3.2016 taltio 908)

Hankintayksiköt ovat katsoneet tarjousasiakirjat liikesalaisuuksiksi tarjoajien esittämällä tavalla, ja tämä tulkinta on myös ollut vakiintuneen oikeuskäytännön mukainen. Liikesalaisuuksina voidaan muutenkin suojata hyvin monenlaista tietoa, eikä Valittajan väitteitä voida täten hyväksyä. Tarjoajilla on ollut tietoihin selkeä salassapitotahto ja -intressi, ja tietoja on tosiasiallisesti pyritty pitämään salassa ilmoittamalla Hankintayksiköiden pyytämällä tavalla, mitkä asiakirjat sisältävät liikesalaisuuksia.

3.2 Tarjousaineisto ei ole asianosaisjulkista

Valittaja on esittänyt, että tällä on asianosaisena oikeus saada tietoa muiden tarjoajien tarjousasiakirjoista. Perusteena tälle Valittaja on esittänyt muun ohella, että asianosaisen tiedonsaanti-intressit painaisivat vaakakupissa liikesalaisuuksien suojaa enemmän.

Julkisuuslain 11 §:n 1 momentin mukaan asianosaisella on oikeus saada asiaa käsittelevältä viranomaiselta tieto muunkin kuin julkisen asiakirjan sisällöstä, joka voi vaikuttaa hänen asiansa käsittelyyn. Julkisuuslain 11 §:n 2 momentin 6 kohta kuitenkin rajaa tätä pääsääntöä, koska sen mukaan asianosaisella ei ole mainitun pykälän 1 momentissa tarkoitettua oikeutta julkisessa hankinnassa toisen ehdokkaan tai tarjoajan liikesalaisuutta koskeviin tietoihin; tieto tarjousten vertailussa käytetystä kokonaishinnasta on kuitenkin aina annettava. Säännös merkitsee, ettei asianosaisen tiedonsaantioikeus murra teknisen liikesalaisuuden suojaa, eikä laatuvertailussa käytettyjä liikesalaisuuksia velvoiteta antamaan (HE 30/1998 vp, s. 68 ja TaVM 31/2016 vp, s. 24). Asianosaisen tiedonsaantioikeus ei täten syrjäytä ehdottomia salassapitoperusteita kuten toisen tarjoajan liikesalaisuuksien suojaa.

Oikeudenkäynnin julkisuudesta hallintotuomioistuimissa annetun lain (381/2007, ”HProsJulkL”) 9 §:n 1 momentin mukaan oikeudenkäynnin osapuolena olevalla

asianosaisella on oikeus saada tieto muustakin kuin julkisesta oikeudenkäyntiasiakirjasta, joka voi tai on voinut vaikuttaa hänen asiansa käsittelyyn, jollei 2 tai 3 momentista muuta johdu. Pykälän 3 momentin mukaan hallintotuomioistuim voi kuitenkin jättää antamatta julkisuuslain 11 §:n 2 momentin 6 kohdassa mainitun salassa pidettäväksi säädetyn tiedon, jos tiedon antamatta jättäminen on välttämätöntä salassapitosäännöksessä tarkoitetun edun suojaamiseksi eikä tiedon antamatta jättäminen vaaranna oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin toteutumista. HProsjulkL:n esitöissä muun muassa liike- ja ammattisalaisuuksien sekä yritystoimintaa koskevien tietojen suojaaminen on korostettu olevan niitä etuja, joiden vuoksi salassapitovelvollisuus on säädetty julkisuuslakiin, ja joita vasten tietojen luovuttamista oikeudenkäynnissä on arvioitava (HE 12/2006 vp, s. 28). **Esitöiden mukaan oikeudenkäynti ei myöskään saisi muodostua hankinta-asioiden oikeudenkäynneissä keinoksi saada tietoon toisen elinkeinonharjoittajan liikesalaisuuksia** (HE 12/2006 vp, s. 30) (korostus laatijan).

Nykyisen sääntelyn aikana on oikeuskäytännössä useissa tilanteissa katsottu, ettei tarjoajalla ole ollut oikeutta toisen tarjoajan liikesalaisuuksiin ja että tiedon antamatta jättäminen on ollut välttämätöntä liikesalaisuuksien suojaamiseksi (esim. MAO 194/20, MAO 125/2025, MAO 558/2025). Esimerkiksi ratkaisussa KHO 29.5.2020 taltio 2359 korkein hallinto-oikeus ei nähnyt perusteita markkinaoikeuden päätöksen (MAO 57/18) muuttamiselle. Tapauksessa muiden tarjoajien suunnitelmat sisälsivät yksityiskohtaista tietoa tarjoajien suunnitelmista urakan toteuttamiseen ja töiden käytännön järjestelystä. Markkinaoikeus katsoi, että tarjoajilla oli ollut liiketoimintoihinsa liittyvät objektiiviset intressit pitää tiedot salassa. Muiden menettelyyn osallistuneiden tarjoajien liikesalaisuuksia sisältävillä asiakirjoilla ei katsottu olevan hankintamenettelyn arvioinnissa sellaista merkitystä, että tiedon antamatta jättäminen olisi vaarantanut oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin toteutumisen. Valittajan vaatimus tiedon antamisesta hylättiin. Oikeuskäytännöstä ilmenee, että tarjoajan liikesalaisuuden suoja painaa säännönmukaisesti enemmän kuin toisen tarjoajan oikeus saada tiedot käyttöönsä oikeudenkäynnissä. Ratkaisuilla onkin pyritty osaltaan estämään tietojen kalastelu kilpailuedun saavuttamiseksi.

Nyt kyseessä olevassa tapauksessa on edellä kuvatusti kyse muiden tarjoajien liikesalaisuuksista, jotka ovat etuina sellaisia, joita vasten markkinaoikeuden olisi arvioitava tietojen luovuttamista Valittajalle. Tarjousasiakirjat sisältävät muun muassa yksityiskohtaista tietoa tarjoajien suunnitelmista urakan toteuttamisesta ja töiden järjestelystä, jonka vuoksi niiden antamatta jättäminen on välttämätöntä liikesalaisuuksien suojaamiseksi. Tietojen luovuttamista harkittaessa markkinaoikeuden olisi myös huomioitava, ettei oikeudenkäynti saisi muodostua tavaksi, jolla elinkeinonharjoittajat saisivat toistensa liikesalaisuuksia. Lisäksi on huomattava, että julkisuuslain 11 §:n 2 momentin 6 kohdan säätämällä pyrittiin vähentämään aiemmasta lainsäädännöksestä elinkeinonharjoittajille aiheutuneita taloudellisia ja oikeudellisia riskejä liikesalaisuuksien paljastumisesta (HE 108/2016 s. 58).

3.3 Liikesalaisuuksien arviointi on suoritettu asianmukaisesti

Valittaja on esittänyt, etteivät hankintayksiköt ole arvioineet liikesalaisuuksia asianmukaisesti ja on kyseenalaistanut hankintayksiköiden tulkinnan tarjousasiakirjojen luonteesta liikesalaisuuksina. Lisäksi Valittaja on katsonut, että hankintayksiköt ovat antaneet liiallista painoarvoa tarjoajien salassapitotahdolle ja todennut, että tarjoajien vastuulla on perustella, miksi heidän asiakirjojensa tiedot ovat liikesalaisuuksia, viitaten markkinaoikeuden päätökseen 8.6.2011, dnro 188/10/JH. Valittaja on lisäksi kyseenalaistanut sen, etteivät Hankintayksiköt ole tiedustelleet muilta tarjoajilta näiden salassapitotahtoa.

Valittajan viittaamassa ratkaisussa KHO 2017:82 on todettu, ettei yrityksen salassapitotahdolla ole sellaisenaan ratkaisevaa asemaa arvioitaessa sisältääkö pyydetty asiakirja liikesalaisuuksia, vaan salassapidon perusteita on arvioitava objektiivisesti. Julkisuuslain 24 §:n 1 momentin 20 kohdan esitöiden mukaan salassapitotahto ei ole yksistään ratkaiseva, vaan salassapitointressejä on arvioitava kokonaisuutena. Epäselvissä tapauksissa on kuitenkin asianmukaista ottaa huomioon salassapitotahto (HE 30/1998 vp, s. 96). Lain esityöt eivät kuitenkaan anna viitteitä siitä, että salassapitotahtoa tarvitsisi edelleen selvittää, kun tämä on jo kertaalleen ilmaistu. Yrityksen esittämä siitä, että asiakirja sisältää liikesalaisuuden, on kuitenkin otettava asianmukaisesti huomioon arvioitaessa asiakirjan julkisuutta.

Tarjoajat ovat yksilöineet tarjoustensa yhteydessä mitkä tarjousasiakirjat sisältävät liikesalaisuuksia. Hankintayksiköt eivät kuitenkaan ole perustaneet ratkaisuaan ainoastaan Tarjoajien esittämään, vaan arvioineet liikesalaisuuden suojan perusteita objektiivisesti ja itsenäisesti, omaan harkintaansa perustuen. Hankintayksiköiden arvion mukaan tarjousasiakirjat ovat luonteeltaan liikesalaisuuksia. Hankintayksiköt korostavat, ettei lainsäädännöstä niille erityistä velvoitetta kyseenalaistaa tarjoajien liikesalaisuuksista annettujen tietojen paikkansapitävyyttä – ottaen vielä huomioon, että tarjoajat ovat merkinneet tarjousasiakirjojen liikesalaisuudet keskenään yhdenmukaisesti.

Joka tapauksessa Hankintayksiköiden arvio tarjousasiakirjojen liikesalaisuuksista on ollut edellä mainitulla tavalla vakiintuneen oikeuskäytännön mukainen. Oikeuskirjallisuudessa on lisäksi korostettu, että liikesalaisuus on ehdoton salassapitoperuste, ja viranomaisen voi tarvittaessa pyytää yritykseltä lisäselvityksiä salassa pidettävyyden arviointiin.

Valittaja on lisäksi esittänyt, että liikesalaisuuksien arvioinnissa tulisi huomioida se, miten Valittaja on arvioinut omia tarjousasiakirjojaan. Tällainen tulkinta ei perustu lakiin, eikä saa tukea relevantista oikeuskäytännöstä. Kukin tarjoaja arvio itsenäisesti tarjousasiakirjojensa sisältämät liikesalaisuudet. Viitatusta markkinaoikeuden ratkaisusta Hankintayksikkö haluaa huomauttaa, että kyseisellä päivämäärällä ja diaarinumerolla ei löydy Valittajan viittaamaa ratkaisua. Mikäli Valittaja on kuitenkin tarkoittanut markkinaoikeuden ratkaisua MAO 23.6.2011 dnro 188/10/JH (MAO 304-305/11), ei tapauksessa ole ollut mitään osin kysymys nyt käsillä olevasta asiasta.

Mikäli markkinaoikeus kuitenkin päätyy katsomaan, ettei Hankintayksiköiden tulkinta tarjousasiakirjojen salassa pidettävyydestä ole ollut julkisuuslain mukainen, on huomattava, että hankintalain 154.4 §:n mukaan markkinaoikeuden käytössä olevia seuraamuksia voidaan määrätä vain, jos menettely on vaikuttanut asianosaisen asemaan tai hankintamenettelyn lopputulokseen. Yksinään tarjousasiakirjojen katsominen salassa pidettäväksi ei ole vaikuttanut Valittajan asemaan tai hankintamenettelyn lopputulokseen. Näin ollen markkinaoikeus ei voi määrätä Hankintayksiköille hankintalain 154.1 §:n mukaisia seuraamuksia siinäkään tapauksessa, että se katsoisi Hankintayksiköiden tulkinnan tarjousasiakirjojen salassa pidettävyydestä virheelliseksi.

3.4 Annetut perustelut ovat olleet riittävät

Valittaja on esittänyt, että Hankintayksiköt ovat laiminlyöneet perusteluvollisuutensa, jonka vuoksi Valittaja ei ole voinut hankintapäätösten perusteella arvioida hankintamenettelyn oikeellisuutta ja oikeussuojan tarvettaan.

Hankintalain 123 §:n 2 momentin mukaan päätökseen liittyvistä asiakirjoista on käytävä ilmi ratkaisuun olennaisesti vaikuttaneet seikat kuten perusteet, joilla hyväksyttyjen tarjousten vertailu on tehty. Päätöksessä tulisi esittää tarjousvertailua koskevat perustelut sillä tarkkuudella, että tarjoajalle käy ilmi oman tarjouksensa sijoittuminen suhteessa muihin. Vertailusta tulisi ilmetä, miten tarjousta on arvioitu kunkin vertailuperusteen osalta. Päätöksen perusteluissa on riittävää kertoa vain keskeisimmät perusteet, joilla hyväksyttyjen tarjousten vertailu on tehty. Perusteluista tulee ilmetä tarjouksen ansiot sekä saadun pistemäärän perusteet (HE 108/2016 vp, s. 221). **Kun tarjousvertailun kohteena ovat tarjouksen laatutekijät katsotaan liikesalaisuuksiksi, hankintayksikön tulee pyrkiä perustelemaan tarjousvertailun lopputulos esittämällä tarjouksen laatua koskevat tiedot esimerkiksi yleisellä tasolla siten, etteivät liikesalaisuudet paljastu** (HE 108/2016 vp, s. 280) (korostus laatijan).

Valittaja on valituksessaan viitannut markkinaoikeuden ja korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisuihin, joissa on sovellettu vanhan ja kumotun julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (348/2007) aikaiseen sääntelyyn ja tulkintaan tarjousasiakirjojen liikesalaisuuksista. Tällaiset ratkaisut eivät ole milteään osin merkityksellisiä arvioitaessa Valittajan oikeutta perehtyä muiden tarjoajien tarjouksiin sääntelyn ollessa muuttunut Hankintalain esitoissa kuvatulla edellä mainitulla tavalla (HE 108/2016 vp, s. 280).

Valittajan viittaamat ratkaisut eivät ole muutoinkaan merkityksellisiä nyt kyseessä olevassa asiassa. Ensinnäkin ratkaisussa MAO 728/2024 hankintaa koskevissa vertailuasiakirjoissa ei ollut esitetty yhdenkään laadullisen vertailuperusteen osalta sanallisia perusteluita tarjouksien pistemäärille ja eri tarjousten välisille piste-eroille. Ratkaisussa MAO 718/2024 hankintayksikkö oli puolestaan vain yleisellä tasolla viitannut tiettyjen roolien puuttumiseen

valittajan toimintamallin kuvauksesta. Tapauksessa MAO 633/18 sanallisia perusteluita esitettiin puolestaan vain silloin kuin tarjoaja ei ollut saanut täysiä pisteitä.

Toisin kuin kuvatuissa ratkaisuissa Hankintayksiköt ovat toimittaneet tarjouskilpailuun osallistuneille konkreettiset ja kattavat sanalliset perustelut. Perusteluita on myös annettu tilanteissa, joissa tarjoaja on saanut laatukriteereistä täydet pisteet. Tarjoajilla on täten ollut hankintapäätöksen perusteella mahdollisuus peilata omaa tarjoustaan muiden tarjoajien tarjouksista ilmeneviin vastauksiin, tietoihin ja suunnitteluratkaisuihin. Hankintayksiköiden antamat sanalliset perustelut laatukriteereistä ovat olleet siinä määrin riittäviä, että Valittaja on pystynyt asianmukaisesti arvioimaan päätöksen oikeellisuuden ja valitustarpeensa. Hankintapäätöksen perusteluista on selvinnyt valittu tarjous, kokonaistaloudellisen edullisuuden peruste ja käytetyt vertailuperusteet, tarjousten sijoittuminen sekä keskeiset perusteet, joilla vertailu on tehty.

Mikäli markkinaoikeus kuitenkin päätyy katsomaan, etteivät Hankintayksiköiden perustelut ole olleet riittäviä, on huomattava, että hankintalain 154.4 §:n mukaan markkinaoikeuden käytössä olevia seuraamuksia voidaan määrätä vain, jos menettely on vaikuttanut asianosaisen asemaan tai hankintamenettelyn lopputulokseen. Hankintamenettelyn lopputulokseen vaikuttamattomana virheenä vähäisiä teknisiä virheitä, joina pidetään muun muassa saapuneiden tarjousten keskinäisen piste-eron liian yleisiä perusteluja (HE 108/2016 vp, s. 240). Näin ollen markkinaoikeus ei voi määrätä Hankintayksiköille hankintalain 154.1 §:n mukaisia seuraamuksia siinä tapauksessa, että se katsoisi hankintapäätöksen perusteluiden olleen riittämättömät.

3.5 Valittajalla ei ole oikeutta suorittaa tarjousvertailua itsenäisesti ja täysimääräisesti

Valittaja on esittänyt, että sillä olisi tullut olla oikeus arvioida täysimääräisesti hankintamenettelyn oikeellisuutta kilpailijoiden tarjousasiakirjojen perusteella ja pystyä arvioimaan, ovatko muiden tarjoajien ratkaisut täyttäneet tarjouspyynnön vähimmäisvaatimukset ja tarjouspyynnön mukaisuuden.

Hankintalain 79 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan ennen tarjousten valintaa hankintayksikön on tarkistettava, että tarjous on hankinta-asiakirjoissa asetettujen vaatimusten, ehtojen ja perusteiden mukainen. Hankintalain 74 §:n mukaan hankintayksikön on suljettava tarjouspyyntöä tai tarjousmenettelyn ehtoja vastaamattomat tarjoukset tarjouskilpailusta. Vakiintuneesti on katsottu, että tarjouspyyntöä vastaamattoman tarjouksen sulkeminen tarjouskilpailusta ei ole ainoastaan hankintayksikön oikeus, vaan hankintayksikkö on velvollinen sulkemaan tarjouskilpailusta tarjouspyyntöä vastaamattoman tarjouksen.

Velvollisuus on asetettu nimenomaisesti Hankintayksiköille, eikä Valittajan esittämä oikeus arvioida täysimääräisesti muiden tarjoajien tarjouksia näiden tarjousasiakirjojen perusteella perustu lakiin tai vakiintuneeseen oikeuskäytäntöön. Sen sijaan Valittajalla on ollut oikeus saada hankintapäätöksen riittävät perustelut, joiden perusteella tämä on voinut arvioida

Hankintayksikön tekemän päätöksen oikeellisuuden ja oikeussuojatarpeensa. Vastineen kohdassa 3.4 esitetysti Hankintayksiköt ovat antaneet Valittajalle riittävät ja kattavat perustelut.

3.6 Hankintayksiköt eivät pysty ottamaan kantaa muihin valitusperusteisiin

Valittaja on esittänyt muina valitusperusteinaan kuultavien tarjousten olleen tarjouspyynnön vastaisia, tarjousvertailun olleen hankintasäännösten vastainen ja tarjouspyynnön olleen epäselvä. Valittaja ei ole kuitenkaan tarkemmin perustellut väitteitään, vaikka Valittajalle on hankintalain mukaisesti toimitettu muun muassa hinta-laatuvertailun perustelut.

Hankintayksiköt eivät kykene ottamaan kantaa Valittajan esittämiin yksilöimättömiin väitteisiin. Joka tapauksessa Hankintayksiköt ovat menelleet hankintoja koskevien oikeussääntöjen mukaisesti vertailuperusteiden asettamisessa ja soveltamisessa. Hankintayksiköt toteavat, että mikäli Valittaja vasta vastaselityksessään vetoaa nyt yksilöimättömiin väitteisiin, tulee tämä ottaa huomioon asianosaisten oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta päätettäessä (ks. MAO 471/2025).

4. Oikeudenkäyntikuluvaatimus

Hankintayksiköt vaativat Valittajaa korvaamaan Hankintayksikön täysimääräiset oikeudenkäyntikulut yhteensä x.xxx,xx euroa (alv. 0 %) liitteen 1 mukaisesti. Hankintayksiköt pyytävät, että ne saavat toimittaa markkinaoikeudelle ajantasaisen oikeudenkäyntikululaskun ennen kuin markkinaoikeus antaa asiassa ratkaisun.

Hankintayksiköt ovat toimineet asiassa julkisia hankintoja koskevien oikeusohjeiden mukaisesti ja oikeudenkäynti johtuu Valittajan perusteettomasta valituksesta. Olisi kohtuutonta, mikäli Hankintayksiköt joutuisivat vastaamaan oikeudenkäyntikuluistaan. Valittaja on näin ollen velvoitettava korvaamaan Hankintayksikön oikeudenkäyntikulut. Valittaja on velvoitettava pitämään oikeudenkäyntikulunsa vahinkonaan.

5. Yhteenveto

Muiden tarjoajien tarjousasiakirjoja tulee vakiintuneen oikeuskäytännön mukaisesti pitää liikesalaisuuksina. Tarjousasiakirjojen antamatta jättäminen NCC Suomi Oy:lle on välttämätöntä liikesalaisuuksien suojaamiseksi. Hankintayksiköt ovat arvioineet muiden tarjoajien tarjousasiakirjat liikesalaisuuksiksi asianmukaisella tavalla. Hankintayksiköiden perustelut hankintapäätöksille ovat olleet asianmukaiset, ja Hankintayksiköt ovat muutoinkin menelleet hankintasäännösten mukaisesti. Markkinaoikeuden ei tule luovuttaa Valittajalle muiden tarjoajien liikesalaisuuksiksi luokiteltuja tarjousasiakirjoja. Valittajan valitus tulee hylätä perusteettomana. Siinäkin tapauksessa, markkinaoikeus katsoisi Hankintayksiköiden menelleen tarjousasiakirjojen salassa pidettävyyden arvioinnin tai hinta-laatuvertailun perusteluiden osalta virheellisesti, ei markkinaoikeus voi määrätä asiassa Hankintayksiköille seuraamusta hankintalain 154 §:n 4 momentin mukaisesti.

Laati

Tuusulan kunnan ja Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen puolesta toimeksi saaneena

Helsingissä 28.10.2025

Marita Iskala
Asianajaja
Suomen Hankintajuristit Asianajotoimisto Oy

Harri Laakso
OTM
Suomen Hankintajuristit Asianajotoimisto Oy

Liitteet

- Liite 1 Oikeudenkäyntikuluerittely **pp.kk.2025**
- Liite 2 Hankintailmoitus 19.6.2025
- Liite 3 Lopullinen tarjouspyyntö 19.6.2025
- Liite 4 YIT Business Premises Oy:n tarjous 29.8.2025 JULKINEN
- Liite 5 YIT Business Premises Oy:n tarjous 29.8.2025 SALAINEN
- Liite 6 Hartela Etelä-Suomi Oy:n tarjous 29.8.2025 JULKINEN
- Liite 7 Hartela Etelä-Suomi Oy:n tarjous 29.8.2025 SALAINEN
- Liite 8 NCC Suomi Oy:n tarjous 29.8.2025 JULKINEN
- Liite 9 NCC Suomi Oy:n tarjous 29.8.2025 SALAINEN